

Norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten

DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN,

Gezien artikel 31, § 1 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren;

Gezien het ontwerp van norm van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voorgelegd aan openbare raadpleging die plaatsvond van 25 maart 2020 tot 25 april 2020;

Gezien de commentaren ontvangen op deze openbare raadpleging;

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad van het IBR heeft onderhavige norm uitgewerkt in overleg met de Controledienst voor de Ziekenfondsen en de Landsbonden van Ziekenfondsen (CDZ) en de erkende bedrijfsrevisoren.*
- (2) In deze sector worden de bedrijfsrevisoren gekozen uit een door de CDZ opgestelde lijst van erkende bedrijfsrevisoren, conform een reglement dat de CDZ samen met het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft uitgewerkt. (art. 33 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen; hierna genoemd "wet van 6 augustus 1990")*
- (3) De Raad van het IBR heeft kennis genomen van het verslag van het Rekenhof van 12 september 2018 inzake de controle op de ziekenfondsen. In dit verslag wordt onder meer aandacht besteed aan de tussenkomst van de bedrijfsrevisoren bij de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. Het Rekenhof onderstreept in het verslag het belang van een nauwe samenwerking en coördinatie tussen de CDZ, de landsbonden en de bedrijfsrevisoren. De Raad van het IBR meent dat het normatief kader met het oog op een versterking van de samenwerking tussen de controleactoren in de sector moet evolueren.*
- (4) De Hoge Raad voor de Economische Beroepen heeft, in het licht van de vaststellingen van het Rekenhof, bij schrijven van 24 juni 2019 gebruik gemaakt van het injunctierecht waarover hij beschikt krachtens artikel 31, § 3 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren.*

- (5) *De erkende bedrijfsrevisoren zijn belast met de controle op de verzekeringsinstellingen zoals gedefinieerd door de federale wetgeving en deze van de deelstaten, de landsbonden van ziekenfondsen, de ziekenfondsen en de maatschappijen van onderlinge bijstand andere dan deze beoogd door artikel 43bis, § 5 en artikel 70, §§ 6 en 7 van de wet van 6 augustus 1990. Het resultaat van deze controle wordt opgenomen in een omstandig verslag bedoeld in artikel 35 dat wordt gevoegd bij de jaarrekening ter goedkeuring voorgelegd aan de algemene vergadering (art. 36 van de wet van 6 augustus 1990). Krachtens artikel 37 van voormelde wet zijn de op de commissaris van toepassing zijnde bepalingen van het Wetboek van vennootschappen (thans het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) van overeenkomstige toepassing op de erkende bedrijfsrevisoren. Overeenkomstig paragraaf 2 van de Norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de Internationale controlestandaarden (ISA's) (gecoördineerde versie), zijn de ISA's van toepassing op deze controle van de jaarrekening die door de wet van 6 augustus 1990 aan de erkende bedrijfsrevisor wordt toevertrouwd. (hoofdstuk II)*
- (6) *De erkende bedrijfsrevisor dient, overeenkomstig artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990, aan de CDZ verslag uit te brengen over de financiële toestand en het beheer van de mutualistische entiteiten. De in dit verslag te behandelen aangelegenheden worden bepaald door het van toepassing zijnde referentiestelsel en worden door de erkende bedrijfsrevisor in acht genomen gedurende zijn controlewerkzaamheden. (hoofdstuk III)*
- (7) *Onderhavige norm beoogt de van de erkende bedrijfsrevisor vereiste werkzaamheden vast te leggen, in het kader van de controleopdracht van de jaarrekening van de mutualistische entiteiten, alsook van de opdracht beoogd door artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990 die aan de erkende bedrijfsrevisor wordt toevertrouwd in het verlengde van zijn controleopdracht van de jaarrekening.*
Overeenkomstig artikel 34, § 1 van de wet van 6 augustus 1990 kan de CDZ de erkende bedrijfsrevisoren belasten met andere opdrachten. Het voorwerp van deze opdrachten wordt bepaald door het van toepassing zijnde referentiestelsel vastgesteld door de CDZ. Onderhavige norm beoogt de van de erkende bedrijfsrevisor vereiste werkzaamheden vast te leggen in het kader van bepaalde andere opdrachten die de CDZ aan de erkende bedrijfsrevisoren heeft toevertrouwd. (hoofdstuk IV)
- (8) *Onderhavige norm bevat tevens bepalingen met betrekking tot de signaalfunctie. Deze functie beoogt de communicatie aan de CDZ van mogelijke bijkomende informatie met verwijzing naar artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990 ("De revisoren brengen de Controledienst onmiddellijk op de hoogte van de leemten, onregelmatigheden en overtredingen die zij hebben vastgesteld."). Onderhavige norm werd dan ook uitgewerkt met het oog op het vastleggen van de verplichtingen van de erkende bedrijfsrevisoren met betrekking tot hun opdracht in het kader van het prudentieel toezicht van de CDZ, waarvan de modaliteiten zijn beschreven doorheen de wettelijke bepalingen,*

*waaronder de wet van 6 augustus 1990, en door het van toepassing zijnde referentiestelsel.
(hoofdstuk V)*

(9) Onderhavige norm is enkel van toepassing op de bedrijfsrevisoren erkend door de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en is dus niet van toepassing op de verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand (VMOB) en de verzekeringstussenpersonen, die onder het prudentieel toezicht van de Nationale Bank van België staan.

(10) Hoewel de wet van 6 augustus 1990 bepalingen bevat met betrekking tot fusies, ontbindingen en vereffeningen van de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, is onderhavige norm niet van toepassing op deze opdrachten.

(11) Onderhavige norm bevat de algemene bepalingen, de vereisten en de toepassingsmodaliteiten. De bedrijfsrevisor dient de gehele tekst van deze norm, met inbegrip van de toepassingsmodaliteiten, na te leven teneinde de doelstellingen te begrijpen en de vereisten naar behoren toe te passen.

De toepassingsmodaliteiten vormen leidraden die relevant zijn voor de behoorlijke toepassing van de vereisten van deze norm. De toepassingsmodaliteiten bevatten onder meer verdere uitleg over de vereisten en kunnen:

- nadere uitleg bevatten van wat een vereiste inhoudt of wat het is bedoeld te omvatten; dit kan onder meer door verwijzing naar wet- of regelgeving;*

voorbeelden bevatten die in de gegeven omstandigheden van toepassing kunnen zijn. De erkende bedrijfsrevisor dient in alle omstandigheden zijn professionele oordeelsvorming toe te passen en een professioneel-kritische instelling te handhaven.

HEEFT OP ZIJN ZITTING VAN 29 MEI 2020 DE HIERNAVOLGENDE NORM AANGENOMEN.

Goedkeuring van onderhavige norm

Overeenkomstig artikel 31, § 1, vijfde en zesde lid van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, werd het Instituut gehoord en heeft de Raad van het IBR op 23 oktober 2020 rekening gehouden met de vraag van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen tot herformulering van deze norm op basis van zijn eigen opmerkingen, de hoorzitting of de opmerkingen van het College, de FSMA en/of de Nationale Bank van België.

Overeenkomstig artikel 31, § 2 van voormelde wet, werd deze norm op 5 februari 2021 door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op 10 mei 2021 door de Minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de Minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 19 mei 2021, p. 49037.

Inhoudstafel

Toepassingsgebied	6
Datum van inwerkingtreding	7
Doelstellingen	7
Definities	7
Vereiste werkzaamheden en toepassingsgerichte teksten	9
I. Gemeenschappelijke bepalingen inzake de opdrachten die door deze norm worden beoogd	9
II. Controle van de jaarrekening van de mutualistische entiteiten.....	10
III. Verslag aan de Controledienst over de financiële toestand en het beheer van de mutualistische entiteiten	12
III.1. Uit te voeren werkzaamheden	12
III.2. Specifieke aspecten inzake het opstellen van het verslag.....	13
IV. Andere opdrachten waarmee de Controledienst de erkende bedrijfsrevisoren kan belasten	14
IV.1. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle andere opdrachten.....	14
IV.2. Domeinen en jaarlijkse performantie-indicatoren voor de verplichte verzekering	14
IV.3. De administratiekosten in de verplichte verzekering.....	15
IV.4. De kosten die gemeen zijn aan de verplichte verzekering en de aanvullende verzekering.	17
V. Signaalfunctie.....	19
V.1. Uit te voeren werkzaamheden	19
V.2. Specifieke aspecten inzake het opstellen van het verslag.....	19
Bijlage 1a – Modelverslag op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van een verzekeringsinstelling (verplichte verzekering)	21
Bijlage 1b – Modelverslag op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van regionale maatschappijen van onderlinge bijstand (RMOB's - verplichte verzekering).....	27
Bijlage 1c – Modelverslag op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van een Landsbond/Ziekenfonds (aanvullende verzekering).....	33
Bijlage 2a – Modelverslag met betrekking tot de financiële toestand van de ziekenfondsen en de landsbonden (art. 57 en art. 34 van de wet van 6 augustus 1990) (Aanvullende verzekering)	39

Bijlage 2b – Modelverslag met betrekking tot de financiële toestand van de ziekenfondsen en de landsbonden (art. 57 en art. 34 van de wet van 6 augustus 1990) (Verplichte verzekering – definitieve afsluiting)	43
Bijlage 3 – Modelverslag met betrekking tot de analytische rapportering van de administratiekosten in de verplichte verzekering.....	48
Bijlage 4 – Modelverslag van de erkende bedrijfsrevisor aan de CDZ met betrekking tot de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering	51
Bijlage 5 – Model van opdrachtbrief op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van een mutualiteit / een landsbond / een RMOB.....	54

Toepassingsgebied

<p>1. Onderhavige norm is van toepassing op de uitvoering door de erkende bedrijfsrevisoren van de opdrachten zoals beschreven in paragraaf 2 van onderhavige norm, bij de volgende mutualistische entiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) De verzekeringsinstellingen zoals gedefinieerd door de federale wetgeving en deze van de deelstaten; (ii) De Landsbonden van ziekenfondsen; (iii) De ziekenfondsen; (iv) De maatschappijen van onderlinge bijstand andere dan deze beoogd door artikel 43bis, § 5 en artikel 70, §§ 6 en 7 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (hierna : “de maatschappijen van onderlinge bijstand”), met inbegrip van de regionale maatschappijen van onderlinge bijstand (RMOB’s); (v) De zorgkassen. <p>2. Onderhavige norm is van toepassing op onderhavige opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) De controle van de jaarrekening toevertrouwd aan de erkende bedrijfsrevisoren krachtens artikel 34, § 1, 1°, 2° en 3° van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, zowel wat de verplichte verzekering betreft als de aanvullende ziekteverzekering, van toepassing verklaard op de maatschappijen van onderlinge bijstand krachtens artikel 70, § 4 van diezelfde wet; (ii) Het verslag uit te brengen bij de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen over de financiële toestand en het beheer van de ziekenfondsen en de landsbonden, overeenkomstig artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen; (iii) De volgende opdrachten waarmee de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen de erkende bedrijfsrevisoren heeft belast met verwijzing naar artikel 34 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, zoals uiteengezet door het van toepassing zijnde referentiestelsel: <ul style="list-style-type: none"> a. De domeinen en jaarlijkse performantie-indicatoren zoals beoogd door het Koninklijk besluit van 10 april 2014 betreffende de responsabilisering van de verzekeringsinstellingen met betrekking tot het bedrag van hun administratiekosten; b. De administratiekosten in de verplichte verzekering; c. De kosten die gemeenschappelijk zijn voor de verplichte en de aanvullende ziekteverzekering; (iv) De “signaalfunctie”, overeenkomstig artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. 	
--	--

<p>3. Onderhavige norm is niet van toepassing op:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) De aan de ziekenfondsen en aan de landsbonden van ziekenfondsen verbonden entiteiten; (ii) De verzekeringsmaatschappijen van onderlinge bijstand (VMOB's); (iii) De verzekeringstussenpersonen; (iv) De opdracht van de erkende bedrijfsrevisor in het geval van een fusie van maatschappijen van onderlinge bijstand (artikel 44bis van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen); (v) De opdracht van de erkende bedrijfsrevisor in het geval van een ontbinding van een ziekenfonds of van een landsbond van ziekenfonds (artikel 45 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen); (vi) De opdracht van de erkende bedrijfsrevisor in het geval van een vereffening zoals voorzien door artikel 46, § 1 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. 	
---	--

Datum van inwerkingtreding

<p>4. Deze norm treedt in werking voor de verslagen uitgebracht na de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad van het bericht tot goedkeuring van de Minister die bevoegd is voor Economie.</p>	<p>A1. Het is de erkende bedrijfsrevisor toegestaan onderhavige norm toe te passen vóór de datum van inwerkingtreding.</p>
---	--

Doelstellingen

<p>5. Onderhavige norm heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Het vastleggen van de werkzaamheden die van de erkende bedrijfsrevisor worden vereist in het kader van de opdracht beoogd door voormelde paragraaf 2 (i), alsook van de vorm en de inhoud van de verslagen ter zake (VP en AV); (ii) Het vastleggen van de werkzaamheden die van de erkende bedrijfsrevisor worden vereist in het kader van het door voormelde paragraaf 2 (ii), (iii) en (iv) beoogde prudentieel toezicht dat door de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen wordt uitgevoerd, alsook van de vorm en de inhoud van de verslagen ter zake te richten aan de Controledienst. 	
--	--

Definities

<p>6. Voor de toepassing van deze norm hebben de volgende termen de hieronder weergegeven betekenis:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) "erkende bedrijfsrevisor": de bedrijfsrevisor in de zin van artikel 32 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen; voor de toepassing van deze norm beoogt de term "erkende bedrijfsrevisor", in voorkomend geval, ook de commissaris, zoals bedoeld in artikel 37 van de wet van 6 augustus 1990; (ii) "wet van 6 augustus 1990": de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen; 	<p>A2. Voor de niet in deze norm omschreven termen wordt verwezen naar de definities opgenomen in wet- en regelgeving, in het bijzonder deze met betrekking tot de mutualistische entiteiten.</p>
--	---

- (iii) “CDZ” of “Controledienst”: de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen zoals beoogd door artikel 49 van de wet van 6 augustus 1990;
- (iv) “RIZIV”: het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, zoals beoogd door de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994;
- (v) “mutualistische entiteiten”: de verzekeringsinstellingen zoals gedefinieerd door de federale wetgeving en deze van de deelstaten, de landsbonden van ziekenfondsen, de ziekenfondsen en de maatschappijen van onderlinge bijstand andere dan deze beoogd door artikel 43bis, § 5 en artikel 70, §§ 6 en 7 van de wet van 6 augustus 1990;
- (vi) “ziekenfondsen”: de ziekenfondsen beoogd door artikel 2, § 1 van de wet van 6 augustus 1990; de ziekenfondsen zijn verenigingen van natuurlijke personen die het bevorderen van het fysiek, psychisch en sociaal welzijn als streefdoel hebben in een geest van voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit. Zij oefenen hun activiteiten uit zonder winstoogmerk;
- (vii) “landsbonden van ziekenfondsen” of “landsbonden”: zoals bepaald door artikel 6, § 1 van de wet van 6 augustus 1990, het betreft verenigingen van ten minste twee ziekenfondsen met hetzelfde streefdoel als dat bedoeld in artikel 2 van dezelfde wet en met dezelfde opdrachten als die bepaald in artikel 7, §§ 2 en 4 van dezelfde wet en die, krachtens de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gemachtigd zijn, als verzekeringsinstellingen, mee te werken aan de uitvoering van de federale verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;
- (viii) “verplichte verzekering” of “VP”: de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, geregeld door de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994;
- (ix) “aanvullende verzekering” of “AV”: de diensten beoogd door artikel 3, eerste lid, b) en c) van de wet van 6 augustus 1990 en artikel 67, eerste lid, van de wet van 26 april 2010 houdende diverse bepalingen inzake de organisatie van de aanvullende ziekteverzekering (I);
- (x) “het van toepassing zijnde referentiestelsel”: de omzendbrieven opgesteld door de CDZ in het kader van artikel 52 van de wet van 6 augustus 1990 met betrekking tot de bepalingen die van toepassing zijn op de erkende bedrijfsrevisor;
- (xi) “het boekhoudkundig referentiestelsel”: de omzendbrieven opgesteld door de CDZ in het kader van artikel 52 van de wet van 6 augustus 1990 ten aanzien van de mutualistische entiteiten en die tot voorwerp hebben de boekhouding van deze laatsten.

Vereiste werkzaamheden en toepassingsgerichte teksten

I. Gemeenschappelijke bepalingen inzake de opdrachten die door deze norm worden beoogd

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>7. De erkende bedrijfsrevisor dient de deontologische beginselen na te leven zoals vastgesteld door de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, onder meer van deze met betrekking tot onafhankelijkheid.</p> <p>8. De erkende bedrijfsrevisor dient een intern kwaliteitsbeheersingssysteem in te voeren zodat wordt verzekerd dat de opdrachten uitgevoerd worden overeenkomstig de wettelijke en regelgevende bepalingen en de vereisten inzake verslaggeving.</p> <p>9. De erkende bedrijfsrevisor dient de algemene norm van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor na te leven.</p> <p>10. Overeenkomstig artikel 21 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, dienen de erkende bedrijfsrevisor en zijn cliënt een opdrachtbrief voorafgaand aan de uitvoering van elke opdracht op te stellen. De erkende bedrijfsrevisor dient in de opdrachtbrief, in de door de algemene norm vereiste sectie betreffende de verantwoordelijkheden van de effectieve leiding, op te nemen dat deze laatste ertoe gehouden is om de erkende bedrijfsrevisor onmiddellijk op de hoogte te brengen van de leemten, onregelmatigheden en overtredingen die zij hebben vastgesteld in een mutualistische entiteit (zie ook V. Signaalfunctie) (par. A3 en A4). Een model van opdrachtbrief is opgenomen in bijlage 5 van deze norm.</p> <p>11. De erkende bedrijfsrevisor dient het referentiestelsel dat van toepassing is krachtens artikel 52 van de wet van 6 augustus 1990, en dat betrekking heeft op zijn opdrachten, na te leven. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn schriftelijke verslagen op te stellen binnen de door de CDZ opgelegde termijnen.</p> <p>12. Gedurende alle opdrachten dient de erkende bedrijfsrevisor zich ervan te verzekeren dat de wet- en regelgeving die van toepassing is op de sector van de ziekenfondsen wordt nageleefd en communiceren met de CDZ zoals in onderhavige norm wordt verduidelijkt.</p> <p>13. De erkende bedrijfsrevisor dient alle opdrachten die door onderhavige norm worden beoogd, te plannen en uit te voeren en dient zijn professionele oordeelsvorming toe te passen bij de planning en de uitvoering van de opdracht. (par. A5 en A6)</p> <p>14. De erkende bedrijfsrevisor dient aan de mutualistische entiteiten een schriftelijke bevestiging te vragen:</p> <p>(a) Dat zij aan de erkende bedrijfsrevisor alle informatie hebben verstrekt die de gepaste partijen relevant voor de opdracht achten;</p> <p>(b) Ter bevestiging van de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie.</p> <p>15. Indien de erkende bedrijfsrevisor, bovenop de vereiste schriftelijke bevestigingen, van mening is dat een of meerdere schriftelijke bevestigingen nodig zijn om andere voor de</p>	<p>A3. De algemene norm van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor bevat onder meer vereiste werkzaamheden met betrekking tot de opdrachtanvaarding (met inbegrip van de opdrachtbrief), de opdrachtdocumentatie en de inhoud van het verslag van de bedrijfsrevisor.</p> <p>A4. De erkende bedrijfsrevisor en de mutualistische entiteiten waken erover dat een communicatiesysteem wordt opgezet zodat de informatie snel en efficiënt kan worden uitgewisseld.</p> <p>A5. De professionele oordeelsvorming is onontbeerlijk voor het goed verloop van de opdracht. Dit komt omdat de interpretatie van de betrokken deontologische regels en van de relevante normen niet kan gebeuren, en de gefundeerde beslissingen, die gedurende de gehele opdracht zijn vereist, niet kunnen worden genomen zonder opleiding, kennis en relevante ervaring van de feiten en omstandigheden.</p> <p>A6. Het is belangrijk om de professionele oordeelsvorming toe te passen gedurende de hele opdracht. Het is tevens belangrijk om op gepaste wijze gedocumenteerd te worden.</p> <p>A7. Volgende aangelegenheden zouden het voorwerp van een schriftelijke bevestiging kunnen uitmaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevestiging dat alle leemten, onregelmatigheden en overtredingen vastgesteld in de mutualistische entiteit onmiddellijk werden meegedeeld; • Bevestiging dat de jaarrekening zoals deze werd opgesteld de vereiste bepalingen van het van toepassing zijnde referentiestelsel naleeft; • Bevestiging dat de onverenigbaarheden zoals door de wet bepaald (artikelen 20, §§ 2 en 3, en 23, derde lid, van de wet van 6 augustus 1990) werden nageleefd; • Bevestiging dat de voorschriften van de wetten van 6 augustus 1990 en van 26 april 2010 houdende diverse bepalingen inzake de organisatie van de aanvullende ziekteverzekering werden nageleefd.

<p>opdracht relevante controle-informatie te onderbouwen, dient de erkende bedrijfsrevisor te verzoeken om andere schriftelijke bevestigingen met betrekking tot deze punten. (par. A7)</p> <p>16. De datum van de schriftelijke bevestigingen dient zo kort mogelijk bij de datum van het verslag te liggen, maar mag deze niet overschrijden.</p> <p>17. De erkende bedrijfsrevisor dient uiterlijk zestig dagen na de datum van ondertekening van het verslag de documentatie ter onderbouwing van zijn verslag af te sluiten. Deze documentatie dient voldoende en geschikt te zijn om een ervaren erkende bedrijfsrevisor die niet bij de opdracht betrokken was, in staat te stellen inzicht te verwerven in:</p> <p>(c) de aard, timing en omvang van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd overeenkomstig onderhavige norm en in overeenstemming met de van toepassing zijnde door wet- en regelgeving gestelde vereisten;</p> <p>(d) de uitkomsten van de uitgevoerde werkzaamheden, alsmede in de verkregen onderbouwende informatie; en</p> <p>(e) de significante aangelegenheden voortgekomen uit de opdracht, de daaruit getrokken conclusies of vaststellingen, en de significante gevallen van professionele oordeelsvorming die zijn toegepast om tot die conclusies of vaststellingen te komen.</p> <p>18. Er worden modelverslagen of modellen van aangelegenheden op te nemen in de verslagen verstrekt in de bijlagen bij onderhavige norm. Indien een wijziging noodzakelijk blijkt in het licht van het van toepassing zijnde referentiestelsel en van de wijzigingen aangebracht aan de wetgevingen en de andere beroepsnormen waaraan de erkende bedrijfsrevisoren onderworpen zijn, zullen deze modellen geactualiseerd worden door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren na de toestemming van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen te hebben verkregen.</p>	
--	--

II. Controle van de jaarrekening van de mutualistische entiteiten

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>19. De controle die krachtens artikel 34 van de wet van 6 augustus 1990 aan de erkende bedrijfsrevisoren wordt toevertrouwd is een door de wet aan de erkende bedrijfsrevisoren toevertrouwde controle van de jaarrekening en dient uitgevoerd te worden overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. (par. A8)</p> <p>20. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn verslag, dat vereist is door de artikelen 35 en 36 van de wet van 6 augustus 1990, op te stellen overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's) (Het commissarisverslag in het kader van een wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en andere aspecten met betrekking tot de opdracht van de commissaris) (hierna: "de bijkomende norm") en de in België van toepassing zijnde ISA's. Overeenkomstig de bijkomende norm dient de erkende bedrijfsrevisor zijn verslag over de jaarrekening aan te passen in functie van de bijzonderheden van de opdracht, van de rechtsvorm van de entiteit, van het</p>	<p>A8. De norm van 10 november 2009 inzake de toepassing in België van de ISA's, gecoördineerd op 12 maart 2019, bevat de lijst van de internationale controlestandaarden (ISA's) die van toepassing zijn in België.</p> <p>A9. De modelverslagen opgenomen in de bijlage bij deze norm beogen de controle van de jaarrekening van een landsbond en van een aangesloten ziekenfonds.</p> <p>A10. De posten van de jaarrekening beoogd door paragraaf 22 kunnen bijvoorbeeld de subsidies zijn die van de Staat worden ontvangen in het kader van de financiering van ziekenhuizen, psychiatrische instellingen en beschut wonen, de regularisatie betreffende de verwerking van het boni/mali betreffende de geneeskundige verzorging die voorlopig door het Comité van de verzekering voor geneeskundige verzorging worden vastgesteld op basis van voorlopige verdeelsleutels, alsook de controle op de boekhoudkundige afsluiting van de beheerskosten voor de dossiers inzake de internationale verdragen in het resultaat van de administratiekosten met betrekking tot de VP.</p>

boekhoudkundig referentiestelsel en/of van de van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn verslag op te stellen door gebruik te maken van het verslag opgenomen in bijlage 1a en 1b. (par. A9)

21. Gezien het specifiek karakter van het boekhoudkundig referentiestelsel dat van toepassing is op de mutualistische entiteiten, dient de erkende bedrijfsrevisor bijzonder aandachtig te zijn voor de naleving van dit laatste alsook op de relevantie van de daarmee verband houdende informatie verstrekt in de toelichting bij de jaarrekening.
22. Bij het identificeren en het inschatten van de risico's van materieel belang en het inspelen op de ingeschatte risico's met betrekking tot bepaalde posten van de jaarrekening van de mutualistische entiteiten, dient de erkende bedrijfsrevisor voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen die nog meer bevestigend is aangezien het hoofdzakelijk gaat over informatie die van derden dient te worden verkregen binnen termijnen die hen eigen zijn. (par. A10)
23. De erkende bedrijfsrevisor dient een omstandig verslag op te stellen omtrent het resultaat van zijn controle betreffende de VP binnen de vereiste termijnen, zodra de informatie verstrekt door de algemene raad van het RIZIV inzake het afsluiten van de rekening "RIZIV" beschikbaar is.
24. In het verslag opgesteld naar aanleiding van de controle van de jaarrekening met betrekking tot de VP van de verzekeringsinstelling, dient de erkende bedrijfsrevisor de resultatenrekening te identificeren door het globaal resultaat te detailleren, in voorkomend geval uitgesplitst volgens het boni/mali van het boekjaar voor de geneeskundige verzorging en de verwerking ervan, alsook voor de administratiekosten. (par. A11)
25. In het verslag opgesteld naar aanleiding van de controle van de jaarrekening met betrekking tot de AV van de mutualistische entiteit, indien dit van toepassing is, dient de erkende bedrijfsrevisor de resultatenrekening te identificeren door het globaal resultaat te detailleren, uitgesplitst volgens het globaal boni (of het globaal verlies) van het boekjaar voor de diensten van de AV, de administratiekosten van de VP en, indien van toepassing, voor het administratief centrum. (par. A12)
26. In voorkomend geval, dient de erkende bedrijfsrevisor, wanneer er een ondernemingsraad is, de van toepassing zijnde wet- en regelgeving na te leven en de normen betreffende de opdracht van de bedrijfsrevisor bij de ondernemingsraad toe te passen.

De paragrafen A8 tot A12 van ISA 705 (Herzien) omschrijven de omstandigheden waarmee een erkende bedrijfsrevisor kan worden geconfronteerd wanneer hij in de onmogelijkheid verkeert om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen.

Als de erkende bedrijfsrevisor het noodzakelijk acht de aandacht van gebruikers te vestigen op een in de jaarrekening gepresenteerde of toegelichte aangelegenheid die op grond van zijn oordeelsvorming dermate belangrijk is dat ze fundamenteel is voor het begrip van gebruikers van de jaarrekening, dient hij in zijn controleverslag een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden op te nemen overeenkomstig ISA 706 (Herzien).

A11. Het identificeren van de resultatenrekening, in de sectie "Oordeel" van het verslag over de controle van de jaarrekening in het kader van de VP, kan bijvoorbeeld als volgt gebeuren:

"Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de [NAAM], die de balans op [DATUM] omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € [BEDRAG] en waarvan de resultatenrekening afsluit:

- Voor wat de geneeskundige verzorging betreft, met een [boni/mali] van € [BEDRAG], waarvan een bedrag van € [BEDRAG] wordt bestemd voor het bijzonder reservefonds;
- Voor wat de administratiekosten met betrekking tot de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen betreft, met een [boni/mali] van het boekjaar van € [BEDRAG]."

A12. Het identificeren van de resultatenrekening, in de sectie "Oordeel" van het verslag over de controle van de jaarrekening in het kader van de AV, kan bijvoorbeeld als volgt gebeuren:

"Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de [NAAM], die de balans op [DATUM] omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting. De jaarrekening bevat een balanstotaal van € [BEDRAG] en een resultatenrekening die afgesloten is met een [globaal verlies/een globale boni] van het boekjaar van € [BEDRAG], hetzij in detail (in €):

- Diensten en administratief centrum: [_____];
- Administratiekosten voor de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering: [_____]."

Goedgekeurd (B.S. 19-05-2021)
III. Verslag aan de Controledienst over de financiële toestand en het beheer van de mutualistische entiteiten

III.1. Uit te voeren werkzaamheden

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>27. In het kader van de controle van de jaarrekening uitgevoerd overeenkomstig Hoofdstuk II van onderhavige norm, dient de erkende bedrijfsrevisor, bij het vaststellen van de controleaanpak en de planning van de opdracht overeenkomstig de ISA's, waakzaam te blijven voor de aangelegenheden die behandeld dienen te worden naargelang van de opdrachten die door de CDZ worden gevraagd. In deze context dient hij, gedurende de gehele opdracht, alle significante aangelegenheden in overweging te nemen en zijn professionele oordeelsvorming toe te passen teneinde de vereiste voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen en zijn werkprogramma aan te passen indien dit nodig blijkt.</p> <p>28. De te behandelen aangelegenheden, vereist door het van toepassing zijnde referentiestelsel, betreffen het verloop van de opdracht, de auditstrategie, de waarderings- en toerekeningsregels, een analyse van de balans en de resultatenrekening, alsook van de uitgaven en ontvangsten voor rekening van het RIZIV, de naleving van de neerlegging van de jaarrekening, een globale beoordeling van het getrouw beeld van de jaarrekening, de overeenstemming ervan met de staten meegedeeld aan de CDZ en het RIZIV alsook een synthese van de voornaamste punten die voortvloeien uit de analyse van de jaarrekening die ten minste de punten omvat die, in zijn professionele oordeelsvorming, het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening en met een hoger risico op een afwijking van materieel belang.</p> <p>29. De erkende bedrijfsrevisor dient, overeenkomstig artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990, aan de CDZ verslag uit te brengen over de financiële toestand en het beheer van de mutualistische entiteiten. (par. A13-A16)</p>	<p>A13. Wanneer het van toepassing zijnde referentiestelsel een "verklaring en beoordeling" vereist, zijn volgende aangelegenheden in overweging te nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Gebieden waaromtrent de erkende bedrijfsrevisor significante risico's heeft geïdentificeerd overeenkomstig ISA 315 (Herzien); (b) Significante oordeelsvormingen met betrekking tot de financiële toestand die significante oordeelsvorming van de effectieve leiding betreffen, met inbegrip van schattingen met een hoge schattingsonzekerheid; (c) Het effect op de controle van significante gebeurtenissen of transacties die zich tijdens de verslagperiode hebben voorgedaan; (d) De meest significante variaties en evoluties. <p>De erkende bedrijfsrevisor kan zich nuttig baseren op de informatie gecommuniceerd aan de effectieve leiding overeenkomstig ISA 260 (Herzien) en ISA 265.</p> <p>A14. Wanneer het van toepassing zijnde referentiestelsel handelt over het verslag van de raad van bestuur aan de algemene vergadering omtrent de samenwerkingsakkoorden en teneinde de volledigheid hiervan te kunnen nagaan ten aanzien van het geheel van akkoorden, kan de erkende bedrijfsrevisor aan het bestuursorgaan vragen dit in de bevestigingsbrief te bevestigen. Bovendien kan de erkende bedrijfsrevisor zich nuttig baseren op de controlewerkzaamheden uitgevoerd in toepassing van de ISA's, in het bijzonder ISA 570 (Herzien), teneinde de financiële risico's die de gecontroleerde entiteit loopt te beoordelen.</p> <p>A15. Wanneer het van toepassing zijnde referentiestelsel een "globale beoordeling" vereist met betrekking tot de financiële toestand van de VP, kan de erkende bedrijfsrevisor de door het van toepassing zijnde referentiestelsel vereiste gegevens in overweging nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Of de jaarrekening in overeenstemming is met de gegevens van de boekhouding en of deze de financiële toestand en de resultaten van het boekjaar getrouw weergeeft; - De overeenstemming, in alle van materieel belang zijnde opzichten, van alle globale staten, overgemaakt aan het RIZIV en/of aan de CDZ, met de boekhouding; - De belangrijkste elementen die bij de analyse van de financiële toestand werden vastgesteld. <p>A16. Wanneer het van toepassing zijnde referentiestelsel een "globale beoordeling" vereist met betrekking tot de financiële toestand van de AV, kan de erkende bedrijfsrevisor de door het van toepassing zijnde referentiestelsel vereiste gegevens in overweging nemen:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Een synthese van de opmerkingen gemaakt bij de analyse van de AV; - Desgevallend de wegens hun aard of gevolgen ernstige feiten, die overigens reeds eerder door de erkende bedrijfsrevisor ter kennis zullen zijn gebracht aan de CDZ overeenkomstig de bepalingen van artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990; - De vermelding of de jaarrekening in overeenstemming is met de gegevens van de boekhouding en of deze de financiële toestand en de resultaten van het boekjaar getrouw weergeeft; - Een globale beoordeling van de financiële toestand van de AV.
--	--

III.2. Specifieke aspecten inzake het opstellen van het verslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTTE TEKSTEN
<p>30. De erkende bedrijfsrevisor dient, in het kader van artikel 34 van de wet van 6 augustus 1990 en overeenkomstig artikel 57 van deze wet, aan de CDZ verslag uit te brengen over de financiële toestand en het beheer van de mutualistische entiteiten. Onverminderd de elementen vereist door paragraaf 13 van de algemene norm van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor, dient de erkende bedrijfsrevisor in zijn verslag gericht aan de CDZ elke sectie op te nemen die wordt vereist door het van toepassing zijnde referentiestelsel dat voorziet in de schema's van typeverslagen op te stellen in toepassing van artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990. Teneinde de door het van toepassing zijnde referentiestelsel vereiste secties op te nemen dient de erkende bedrijfsrevisor zich te baseren op zijn controlewerkzaamheden uitgevoerd in toepassing van de ISA's. (par. A17)</p> <p>31. Wat de financiële toestand van de AV betreft, indien dit van toepassing is, dient de erkende bedrijfsrevisor jaarlijks een afzonderlijk verslag op te stellen voor elke gecontroleerde juridische entiteit. Wat de VP betreft dient een enkel verslag te worden opgesteld en dit op het niveau van elke verzekeringsinstelling.</p> <p>32. De erkende bedrijfsrevisor dient een verslag met betrekking tot de VP op te stellen binnen de vereiste termijn zodra de informatie verstrekt door de algemene raad van het RIZIV inzake het afsluiten van de rekening "RIZIV" beschikbaar is.</p> <p>33. Indien bepaalde aangelegenheden die door de CDZ worden vereist opgenomen zijn in het verslag over de jaarrekening, dient de erkende bedrijfsrevisor hiernaar te verwijzen.</p> <p>34. De erkende bedrijfsrevisor dient in zijn verslag te vermelden dat de verspreiding ervan beperkt is.</p> <p>35. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn verslag op te stellen door gebruik te maken van het model opgenomen in bijlage 2a en 2b van onderhavige norm.</p>	<p>A17. De erkende bedrijfsrevisor kan zich bijvoorbeeld nuttig baseren op ISA 315 (Herzien) voor de controleaanpak (genoemd: "<i>control reliance</i>" of "<i>substantive analytical procedures</i>") en ISA 330 met inbegrip van, onder meer, de wijze waarop hij in het kader van zijn controle heeft ingespeeld op de geïdentificeerde IT-risico's.</p>

IV.1. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle andere opdrachten

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>36. Wanneer de CDZ de erkende bedrijfsrevisor belast met een andere opdracht dient hij de bepalingen van het van toepassing zijnde referentiestelsel die het voorwerp van de opdracht bepalen na te leven, alsook de door onderhavige norm vereiste werkzaamheden. (par. A18)</p> <p>37. Overeenkomstig artikel 12 § 2 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, dient de erkende bedrijfsrevisor bij het vervullen van de hem door de CDZ toevertrouwde opdrachten in volledige onafhankelijkheid tegenover de mutualistische entiteit en in het bijzonder de interne audit te handelen, met inachtneming van de vereisten van ISA 610 (Herzien 2013), Gebruikmaken van de werkzaamheden van interne auditors. (par. A18)</p> <p>38. In het kader van deze opdrachten dient de erkende bedrijfsrevisor zijn professionele oordeelsvorming toe te passen. (par. A19)</p>	<p>A18. Uit de lezing van artikel 34 van de wet van 6 augustus 1990 volgt dat de CDZ de erkende bedrijfsrevisoren met bepaalde opdrachten kan belasten. Afhankelijk van de aard van de beoogde opdracht, kan de CDZ het gebruik van directe ondersteuning, zoals gedefinieerd in ISA 610 (Herzien 2013), par. 13 (b), van de mutualistische entiteit verbieden of beperken.</p> <p>A19. Professionele oordeelsvorming is in het bijzonder nodig voor beslissingen omtrent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het significant karakter en het opdrachtrisico; • de aard, de timing en de omvang van de uit te voeren werkzaamheden om aan de relevante vereisten van onderhavige norm te voldoen en om onderbouwende informatie te verzamelen; • het evalueren van de vraag of er voldoende en geschikte onderbouwende informatie is verkregen en van de vraag of er nog meer moet worden gedaan om de doelstellingen van onderhavige norm te bereiken; • het trekken van conclusies die gebaseerd zijn op de verkregen onderbouwende informatie.

IV.2. Domeinen en jaarlijkse performantie-indicatoren voor de verplichte verzekering

(i) *Uit te voeren werkzaamheden*

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>39. Krachtens artikel 5 van het koninklijk besluit van 10 april 2014 betreffende de responsabilisering van de verzekeringsinstellingen met betrekking tot het bedrag van hun administratiekosten, bepaalt de CDZ de domeinen en indicatoren die weerhouden worden teneinde de evaluatieopdracht uit te voeren zoals beoogd door artikel 195, § 1, 2°, zesde lid van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994. Indien dit van toepassing is, en teneinde voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de domeinen en de jaarlijkse performantie-indicatoren voor de VP die jaarlijks door de CDZ worden vastgesteld te verkrijgen, dient de erkende bedrijfsrevisor, gedurende de gehele controleopdracht, rekening te houden met de bijzonderheden van de opdracht die door de CDZ wordt gevraagd en zijn werkprogramma aan te passen wanneer dit nodig blijkt.</p> <p>De te behandelen aangelegenheden betreffen hetzij formele aspecten die geen onderzoek op grond van steekproeven vereisen, hetzij bepaalde specifieke aspecten. In dit laatste geval dient de erkende bedrijfsrevisor een onderzoek op grond van steekproeven uit te voeren op basis van een steekproef waarvoor de criteria door de CDZ worden vastgelegd.</p>	

--	--

(ii) Specifieke aspecten bij het opstellen van het verslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>40. De erkende bedrijfsrevisor dient één verslag van feitelijke bevindingen per verzekeringsinstelling uit te brengen aan de CDZ middels het invullen van vragenlijsten, jaarlijks bepaald door de CDZ.</p> <p>41. De erkende bedrijfsrevisor dient gebruik te maken van de voldoende en geschikte controle-informatie die hij heeft verkregen bij het uitvoeren van de werkzaamheden teneinde de door de CDZ verstrekte vragenlijsten in te vullen.</p> <p>42. Voorafgaand aan het uitbrengen van het verslag, dient de erkende bedrijfsrevisor een formeel tegensprekelijk debat met de verzekeringsinstelling te organiseren en, in alle onafhankelijkheid, rekening houden met de geformuleerde opmerkingen. Wanneer de opmerkingen op de inhoud van het verslag het gevolg zijn van een meningsverschil dient de erkende bedrijfsrevisor dit te vermelden in zijn definitief verslag. (par. A20)</p> <p>43. Bij het opstellen van het verslag, dient de erkende bedrijfsrevisor de elementen op te nemen die opgesomd zijn in paragraaf 13 van de algemene norm van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor en vereist zijn door het van toepassing zijnde referentiestelsel. In het bijzonder dient het verslag volgende secties te bevatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de feitelijke bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden; - een verklaring inzake de verspreiding van het verslag (beperkt tot de verzekeringsinstelling en de CDZ). <p>44. Krachtens de bepalingen van artikel 1, 11° van het koninklijk besluit van 10 april 2014 betreffende de responsabilisering van de verzekeringsinstellingen met betrekking tot het bedrag van hun administratiekosten, moeten de vaststellingen van de erkende bedrijfsrevisor betrekking hebben op de periode waarop hun evaluatie betrekking heeft ("evaluatieperiode").</p>	<p>A20. Het bestaan van of het gebrek aan opmerkingen zal nuttig geformaliseerd worden in een formeel schrijven opgesteld door de verzekeringsinstelling gericht aan de erkende bedrijfsrevisor.</p>

IV.3. De administratiekosten in de verplichte verzekering

(i) Uit te voeren werkzaamheden

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>45. Teneinde de opdracht met betrekking tot de analytische rapportering van de administratiekosten in de verplichte verzekering uit te voeren, dient de erkende bedrijfsrevisor, overeenkomstig het van toepassing zijnde referentiestelsel, de</p>	<p>A21. Elke verzekeringsinstelling stelt jaarlijks een verslag op, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan zijn raad van bestuur, met betrekking tot de structuur van de administratiekosten in de verplichte verzekering en de afrekeningen met de</p>

<p><i>International Standard on Related Services 4400, "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie", toe te passen (ISRS 4400).</i></p> <p>46. Overeenkomstig het van toepassing zijnde referentiestelsel dient de erkende bedrijfsrevisor specifieke werkzaamheden uit te voeren die hem toelaten om te verifiëren of: (par. A21)</p> <p>(i) Indien van toepassing, het totaal van de kosten zoals opgenomen in het document "T2 – Administratiekosten" voor het afgesloten boekjaar overeenstemt met het totaal van de kosten opgenomen in de analytische toewijzing verdeeld over de 4 domeinen "gezondheidszorgen", "uitkeringen", "verzekerbare" en "overige diensten" van het rapport;</p> <p>(ii) de keuze van verdeelsleutels zoals beschreven in het rapport in overeenstemming is met de opgelegde verdeelsleutels zoals gespecificeerd door het NIC (Nationaal Intermutualistisch College) Finance en werd goedgekeurd door de instanties van de landsbond waartoe de instelling behoort;</p> <p>(iii) indien van toepassing, het totaal van de kosten opgenomen in de analytische toewijzing per domein wordt berekend op basis van de gekozen verdeelsleutels zoals beschreven in het rapport van de totale administratiekosten toegewezen aan de 4 domeinen "gezondheidszorgen", "uitkeringen", "verzekerbare" en "overige diensten".</p> <p>47. De erkende bedrijfsrevisor dient een opdrachtbrief op te stellen overeenkomstig de algemene norm van toepassing op alle opdrachten toevertrouwd door een onderneming aan de bedrijfsrevisor, die de overeengekomen specifieke werkzaamheden bevat.</p> <p>48. In het kader van deze opdracht dient de erkende bedrijfsrevisor zijn professionele oordeelsvorming toe te passen. (par. A22)</p>	<p>aanvullende verzekering, met inbegrip van onder meer volgende aangelegenheden:</p> <p>(a) Een document "Analytische detailstaat van de administratiekosten verplichte verzekering" waarvan de structuur overeenkomt met de resultatenrekening van de administratiekosten zoals opgenomen in de jaarrekening van de verplichte verzekering vastgelegd door het van toepassing zijnde referentiestelsel;</p> <p>(b) Een overzicht van de administratiekosten die opgesplitst moeten worden over 4 domeinen (Gezondheidszorgen, Uitkeringen, Verzekerbare en Andere taken & opdrachten) zoals vastgelegd in de handleiding die werd opgesteld in overleg tussen de CDZ en de sector.</p> <p>A22. Professionele oordeelsvorming kan worden toegepast in een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bespreking van de aard, de timing en de omvang van de uit te voeren werkzaamheden (rekening houdend met het doel van de opdracht) met de betrokken partij, en in sommige gevallen, met de beoogde gebruikers of de verantwoordelijke partij (indien deze niet de betrokken partij zijn) of de deskundige aangeduid door de erkende bedrijfsrevisor; – Het beschrijven van de bevindingen op een objectieve manier; – Het bepalen of de gebruikte bewoording om de werkzaamheden of bevindingen te beschrijven, onduidelijk of misleidend is, of onderhevig is aan verschillende interpretaties; – Het bepalen van de middelen die nodig zijn om de werkzaamheden uit te voeren zoals overeengekomen in de opdrachtbrief, met inbegrip van de noodzaak om een deskundige aangeduid door de erkende bedrijfsrevisor te betrekken; – Het bepalen van passende acties als de erkende bedrijfsrevisor zich bewust wordt van: feiten of omstandigheden die suggereren dat de werkzaamheden waarmee hij wordt gevraagd akkoord te gaan, ongeschikt zijn voor het doel van de opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zaken die kunnen wijzen op fraude of een geval van niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wet- of regelgeving. <p>Andere zaken die twijfel doen rijzen over de integriteit van de informatie die relevant is voor de opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden, of die erop wijzen dat de informatie misleidend kan zijn.</p>
---	---

(ii) *Specifieke aspecten inzake het opstellen van het verslag*

<p>VEREISTE WERKZAAMHEDEN</p>	<p>TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN</p>
--------------------------------------	---

<p>49. De erkende bedrijfsrevisor van de verzekeringsinstelling dient, door gebruik te maken van het modelverslag opgenomen in bijlage 3 van onderhavige norm, jaarlijks een verslag van feitelijke bevindingen op te stellen getiteld “Analytische toewijzing van de administratiekosten in de verplichte verzekering” en handelend over de aangelegenheden vermeld in paragraaf 46 van onderhavige norm met betrekking tot het document “Gedetailleerde analytische staat van administratiekosten in de verplichte verzekering”, de gehanteerde verdeelsleutels voor de verdeling van de administratiekosten over de vier domeinen en het overzicht van de gehanteerde verdeelsleutels voor de verdeling van de administratiekosten die gemeenschappelijk zijn met de AV en met derden.</p>	
---	--

IV.4. De kosten die gemeen zijn aan de verplichte verzekering en de aanvullende verzekering

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>50. De erkende bedrijfsrevisor dient een kritische analyse uit te voeren van de beschrijving van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV die werd vastgesteld door de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen in toepassing van artikel 75, eerste lid van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5 van de wet van 6 augustus 1990, en zijn bevindingen over te maken aan de CDZ. (par. A23)</p> <p>51. De vereiste analyse zal uitgevoerd worden binnen de door de CDZ opgelegde termijnen met een minimum van elke 3 jaar, alsook telkens een ziekenfonds of een landsbond van ziekenfondsen, voor wat de verdeling van de gemeenschappelijke verwerkingskosten betreft, een nieuwe kostenanalyse uitvoert.</p>	<p>A23. In het kader van de gemeenschappelijke kosten aan de VP en de AV en wanneer dit van toepassing is, bepalen verschillende wetteksten dat de kosten anders dan de technische kosten, in het bijzonder de personeelskosten, de kosten voor infrastructuur en uitrusting en andere bedrijfskosten, toegerekend worden aan, enerzijds de VP geneeskundige verzorging en, anderzijds, de diensten of groepen van diensten van de AV, op basis van een analyse van de werkelijke kosten met betrekking tot de VP geneeskundige verzorging en uitkeringen en tot elke dienst of groepen van diensten van de AV. De verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV behoort toe aan de effectieve leiding van het ziekenfonds of de landsbond van ziekenfondsen.</p>

(i) *Uit te voeren werkzaamheden*

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>52. Teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot deze opdracht dient de erkende bedrijfsrevisor, gedurende de gehele controleopdracht, rekening te houden met de bijzonderheden van de opdracht die door de CDZ wordt gevraagd en wanneer informatie die niet tijdens de controle wordt verkregen noodzakelijk blijkt, dient hij zijn werkprogramma aan te passen. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn opdracht te plannen en te realiseren door een professioneel-kritische ingesteldheid te handhaven en tevens bewust te zijn van de mogelijkheid dat er situaties kunnen zijn die ertoe leiden dat de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke kosten niet geschikt is. (par. A24-A26)</p> <p>53. In het kader van de beoordeling van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV dient de bedrijfsrevisor de volgende werkzaamheden uit te voeren:</p>	<p>A24. Een professioneel-kritische ingesteldheid houdt bijvoorbeeld het alert zijn op het volgende in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • controle-informatie die in tegenspraak is met andere verkregen controle-informatie; • informatie die de betrouwbaarheid van documenten en van de verkregen antwoorden op het verzoeken om inlichtingen die als controle-informatie gebruikt worden, ter discussie stelt; • omstandigheden die wijzen op de behoefte aan aanvullende controlewerkzaamheden naast die welke door de toepasselijke ISA's vereist zijn; • situaties die kunnen wijzen op een mogelijke afwijking.

<p>(i) Analyse van de toerekeningsmethode die werd vastgesteld door de effectieve leiding in het licht van het verworven inzicht in het kader van zijn controle van de jaarrekening;</p> <p>(ii) Actualiseren van zijn inzicht in de mutualistische entiteiten en hun omgeving;</p> <p>(iii) Actualiseren van zijn inzicht in de wet- en regelgeving;</p> <p>(iv) Analyse van de beschikbare documentatie ter onderbouwing van de toerekeningsmethode vastgesteld door de effectieve leiding;</p> <p>(v) Verzamelen en evalueren van de informatie van de effectieve leiding met betrekking tot de toerekeningsmethode;</p> <p>(vi) Verzamelen en evalueren van inlichtingen bij het hoofd van de Interne Audit met betrekking tot de toerekeningsmethode;</p> <p>(vii) Verzamelen en evalueren van de informatie van de effectieve leiding met betrekking tot de werkmethode en de rapportering aan de CDZ.</p> <p>54. In het kader van de kritische analyse van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV, dient de erkende bedrijfsrevisor zich voornamelijk te baseren op de beschrijving van de toerekeningsmethode door de effectieve leiding en overgemaakt aan de CDZ, aangevuld met de documentatie en de elementen waarvan hij kennis heeft verkregen tijdens zijn controle van de jaarrekening. Daartoe dient de erkende bedrijfsrevisor, rekening houdend met zijn professionele oordeelsvorming, de vereiste werkzaamheden zoals omschreven in voormelde paragraaf 53 uit te voeren.</p>	<p>A25. Het handhaven van een professioneel-kritische ingesteldheid gedurende de hele opdracht is nodig wanneer de erkende bedrijfsrevisor bijvoorbeeld de risico's moet reduceren van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het over het hoofd zien van ongebruikelijke omstandigheden; • het te veel generaliseren wanneer er conclusies worden getrokken uit waarnemingen gedaan tijdens de opdracht; • het hanteren van onjuiste veronderstellingen bij het vaststellen van de aard, timing en omvang van de werkzaamheden en bij het evalueren van de resultaten ervan. <p>A26. Een professioneel-kritische ingesteldheid is noodzakelijk voor de kritische evaluatie van onderbouwende informatie. Dit houdt onder meer in dat tegenstrijdige onderbouwende informatie en de betrouwbaarheid van documenten en verkregen antwoorden op het verzoeken om inlichtingen ter discussie worden gesteld.</p> <p>Het houdt ook het overwegen in van het voldoende en geschikt zijn van de verkregen onderbouwende informatie in het licht van de omstandigheden.</p>
---	--

(ii) Specifieke aspecten inzake het opstellen van het verslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTTE TEKSTEN
<p>55. In het kader van zijn verslag met betrekking tot de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV, dient de erkende bedrijfsrevisor te bevestigen dat hij een kritische analyse heeft uitgevoerd van de punten die aangehaald worden door het van toepassing zijnde referentiestelsel en van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV die werd vastgesteld door de mutualistische entiteit in toepassing van artikel 75, eerste lid van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5 van de wet van 6 augustus 1990.</p> <p>56. Indien hij van mening is dat hij bevindingen of opmerkingen dient uit te brengen omtrent de kritische analyse van de beschrijving van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten enerzijds aan de VP en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de AV die werd vastgesteld door de mutualistische entiteit, dient de erkende bedrijfsrevisor deze op omstandige wijze te omschrijven onder de hoofding "Bevindingen" in zijn verslag.</p> <p>57. De erkende bedrijfsrevisor dient in zijn verslag te vermelden dat de kritische analyse van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten waarbij de erkende bedrijfsrevisoren zich steunen op de kennis van de mutualistische entiteiten en hun specifieke kenmerken, alsook de analyse van de beschrijving van de</p>	

<p>toerekeningsmethode opgesteld door de effectieve leiding geen beoordelingsopdracht is waaraan enige zekerheid kan worden ontleend omtrent de daadwerkelijke en correcte toepassing van deze toerekeningsmethode op de gemeenschappelijke werkingskosten van de VP en de diensten of groepen van diensten van de AV.</p> <p>58. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn verslag op te stellen door gebruik te maken van het model opgenomen in bijlage 4 bij onderhavige norm.</p>	
--	--

V. Signaalfunctie

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>59. Overeenkomstig de bepalingen van de wet van 6 augustus 1990 dienen de erkende bedrijfsrevisoren hun opdracht uit te voeren in het kader van het prudentieel toezicht van de controle-autoriteit, met name de CDZ. (par. A27).</p>	<p>A27. Artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990 bepaalt: <i>“De revisoren brengen bij de Controledienst verslag uit over de financiële toestand en het beheer van de ziekenfondsen en van de landsbonden telkens als deze erom verzoekt en minstens éénmaal per jaar. De revisoren brengen de Controledienst onmiddellijk op de hoogte van de leemten, onregelmatigheden en overtredingen die zij hebben vastgesteld.”</i> Dit initiatief wordt gewoonlijk aangeduid met de term “signaalfunctie”.</p>

V.1. Uit te voeren werkzaamheden

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
<p>60. In het kader van de signaalfunctie dienen de erkende bedrijfsrevisoren op periodieke basis kennis te nemen van volgende documenten: (par. A28)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De processen-verbaal van de vergaderingen van het auditcomité en de raad van bestuur, voor zover beide bestaan, van de effectieve leiding en van andere comités die door de erkende bedrijfsrevisor relevant worden geacht in het kader van zijn opdracht; en • De verslagen van het departement interne audit (zie ook ISA 610 (Herzien)). <p>61. Met het oog op een goede communicatie en teneinde te vermijden dat bepaalde belangrijke aangelegenheden niet tijdig gemeld worden aan de CDZ, dient de erkende bedrijfsrevisor een gestructureerde uitwisseling van communicatie met de gecontroleerde mutualistische entiteiten op te zetten.</p> <p>62. De gestructureerde uitwisseling van communicatie met de gecontroleerde mutualistische entiteiten dient door de partijen geformaliseerd te worden en het belang ervan dient het voorwerp uit te maken van een specifiek punt in de opdrachtbrief.</p>	<p>A28. De term “op periodieke basis” beoogt het ritme van de semestriële algemene vergaderingen.</p>

V.2. Specifieke aspecten inzake het opstellen van het verslag

VEREISTE WERKZAAMHEDEN	TOEPASSINGSGERICHTE TEKSTEN
------------------------	-----------------------------

63. De erkende bedrijfsrevisoren dienen in hun communicatie met de CDZ duidelijk aan te geven dat deze gebeurt in het kader van de signaalfunctie.
64. De kernelementen die de erkende bedrijfsrevisor in overweging dient te nemen in het kader van de uitvoering van de signaalfunctie zijn:
- (i) Het gaat om een communicatie die gebeurt op initiatief van de erkende bedrijfsrevisor;
 - (ii) Met betrekking tot onderwerpen die leemten, onregelmatigheden en overtredingen die hij heeft vastgesteld betreffen. (par. A29)
65. De erkende bedrijfsrevisor dient zijn professionele oordeelsvorming toe te passen teneinde de te communiceren onderwerpen te identificeren alsook om vast te stellen op welke wijze de CDZ het best op de hoogte wordt gebracht. (par. A30-A33)

- A29. De erkende bedrijfsrevisor is niet verplicht om actief op zoek te gaan naar leemten, onregelmatigheden en overtredingen.
- A30. Bij wijze van voorbeeld kan de erkende bedrijfsrevisor voor bepaalde onderwerpen of gebeurtenissen beoordelen of de tijdigheid waarmee informatie wordt gecommuniceerd belangrijker is dan de juistheid van de informatie. Desalniettemin kan de erkende bedrijfsrevisor meer informatie krijgen van de mutualistische entiteit.
- A31. Met betrekking tot de modaliteiten van de communicatie wordt over het algemeen aangenomen dat:
- (i) De communicatie van de erkende bedrijfsrevisoren spontaan gebeurt, hetzij schriftelijk hetzij mondeling. In het geval van een groot probleem kan het nuttig zijn dat een mondelinge communicatie zo snel mogelijk wordt gevolgd door een schriftelijke bevestiging;
 - (ii) Vaak voorrang wordt gegeven aan de snelheid waarmee de communicatie gebeurt boven de nauwkeurigheid en de volledigheid ervan;
 - (iii) In hun communicatie aan de CDZ, de erkende bedrijfsrevisoren tevens uitdrukkelijk kunnen melding maken:
 - (a) Van feitelijke of potentiële problemen die zijn vastgesteld;
 - (b) Indien mogelijk, van de oorzaken van dergelijke problemen en hun met reden omkleed standpunt hierover.
- A32. Naast de specifieke gevallen van de signaalfunctie is het mogelijk om als communicatiekanaal te gebruiken:
- (i) Alle regelmatige vergaderingen die reeds met de CDZ worden georganiseerd, zoals de jaarlijkse dialogen of andere vergaderingen;
 - (ii) Het jaarlijks verslag in het kader van artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990 inzake de financiële situatie en het beheer van de mutualistische entiteiten of de verslagen omtrent ad hoc-opdrachten (periodieke verslagen) om aandachtspunten mee te delen die door de erkende bedrijfsrevisor passend worden geacht in het kader van het prudentieel toezicht, zonder dat deze punten evenwel als specifieke gevallen van de signaalfunctie kunnen worden beschouwd.
- A33. Het is passend om een periodiek contactpunt te onderhouden om verschillende belangrijke kwesties te bespreken en met name om de CDZ in staat te stellen haar eigen aandachtspunten te presenteren.

Bijlage 1a – Modelverslag op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van een verzekeringsinstelling (verplichte verzekering)

VERSLAG VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE VERZEKERINGSINSTELLING [NAAM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 20XX

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de verplichte verzekering van de Verzekeringsinstelling [naam] (de “Verzekeringsinstelling”), leggen wij u ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van erkende bedrijfsrevisor door de algemene vergadering van [DATUM], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad¹]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 20XX. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de verplichte verzekering uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.²

VERSLAG OVER DE JAARREKENING

ORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de verplichte verzekering, die de balans op 31 december 20XX omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € _____ en waarvan de resultatenrekening afsluit:

- Voor wat de geneeskundige verzorging betreft, met een [boni/mali] van € _____, waarvan een bedrag van € _____ wordt bestemd voor het bijzonder _____

¹ In voorkomend geval aan te passen als volgt: “*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad*”.

² In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggedaan vóór 1997, vermeldt de erkende bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: “*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*”.

reservefonds;

- Voor wat de administratiekosten met betrekking tot de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen betreft, met een [boni/mali] van het boekjaar van € _____.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Verzekeringsinstelling per 31 december 20XX, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

BASIS VOOR HET OORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België³. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de erkende bedrijfsrevisor voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Verzekeringsinstelling de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

³ In voorkomend geval kunnen de woorden "volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België" als volgt aangevuld worden: "Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau."

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Verzekeringsinstelling om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Verzekeringsinstelling te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag van de erkende bedrijfsrevisor waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de landsbond, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Verzekeringsinstelling ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. Wij voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de landsbond;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Verzekeringsinstelling om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Verzekeringsinstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en van de statuten van de Verzekeringsinstelling.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR

In het kader van ons mandaat, krachtens de bijkomende norm bij de ISA's en overeenkomstig de norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke verplichtingen na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

VERMELDINGEN BETREFFENDE DE ONAFHANKELIJKHEID

Ons bedrijfsrevisorenkantoor⁴ heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Verzekeringsinstelling.

[Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening werden verricht:]

- [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.]

OF

- [Aangezien de Verzekeringsinstelling de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].]

⁴ Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de erkende bedrijfsrevisor ook te verwijzen naar de onafhankelijkheid van het netwerk. In dat geval wordt de zin als volgt aangepast: *“Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de landsbond.”*.

ANDERE VERMELDINGEN

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften voor ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen.

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

Bijlage 1b – Modelverslag op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van regionale maatschappijen van onderlinge bijstand (RMOB's - verplichte verzekering)

VERSLAG VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE REGIONALE MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGE BIJSTAND [NAAM] OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 20XX

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de Regionale Maatschappij van Onderlinge Bijstand [naam] (de "RMOB"), leggen wij u ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van erkende bedrijfsrevisor door de algemene vergadering van [DATUM], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad⁵]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 20XX. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de RMOB uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.

VERSLAG OVER DE JAARREKENING

ORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de RMOB, die de balans op 31 december 20XX omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € _____ en waarvan de resultatenrekening met een [boni/mali] van € _____ afsluit.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Verzekeringsinstelling per 31 december 20XX, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

⁵ In voorkomend geval aan te passen als volgt: "*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad*".

BASIS VOOR HET OORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België⁶. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de erkende bedrijfsrevisor voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de RMOB de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de RMOB om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de RMOB te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

⁶ In voorkomend geval kunnen de woorden "*volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België*" als volgt aangevuld worden: "*Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau.*"

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag van de erkende bedrijfsrevisor waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de RMOB, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de RMOB ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. Wij voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de RMOB;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de RMOB om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de RMOB haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en van de statuten van de RMOB.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR

In het kader van ons mandaat, krachtens de bijkomende norm bij de ISA's en overeenkomstig de norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke verplichtingen na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

VERMELDINGEN BETREFFENDE DE ONAFHANKELIJKHEID

Ons bedrijfsrevisorenkantoor⁷ heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de RMOB.

[Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening werden verricht:]

- [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.]

OF

- [Aangezien de RMOB de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].]

⁷ Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de erkende bedrijfsrevisor ook te verwijzen naar de onafhankelijkheid van het netwerk. In dat geval wordt de zin als volgt aangepast: *“Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de RMOB.”*.

ANDERE VERMELDINGEN

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften voor ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen.

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

Bijlage 1c – Modelverslag op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van een Landsbond/Ziekenfonds (aanvullende verzekering)

VERSLAG VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN [DE LANDSBOND/HET ZIEKENFONDS] [NAAM] OVER HET BOEKJAAR VAN [DE AANVULLENDE VERZEKERING] AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 20XX

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de aanvullende verzekering van [de Landsbond/het Ziekenfonds] [naam] (de “landsbond”/het “ziekenfonds”), leggen wij u ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van erkende bedrijfsrevisor door de algemene vergadering van [DATUM], overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan [uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad⁸]. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 20XX. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van [de landsbond/het ziekenfonds] uitgevoerd gedurende [xx] opeenvolgende boekjaren.⁹

VERSLAG OVER DE JAARREKENING

OORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van [de landsbond/het ziekenfonds], die de balans op 31 december 20XX omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting. De jaarrekening bevat een balanstotaal van € [BEDRAG] en een resultatenrekening die afgesloten is met een [globaal verlies/een globale boni] van het boekjaar van € [BEDRAG], hetzij in detail (in €):

⁸ In voorkomend geval aan te passen als volgt: “*uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad*”.

⁹ In voorkomend geval, indien het eerste opdrachtjaar niet op nauwkeurige wijze kan worden vastgesteld, waarbij in voorkomend geval wordt teruggegaan vóór 1997, vermeldt de erkende bedrijfsrevisor in zijn verslag welke moeilijkheden hij bij het achterhalen van de precieze datum van eerste benoeming heeft ondervonden en past hij de zin als volgt aan: “*Wij zijn in functie sinds minstens [X] jaar.*”.

- Diensten en administratief centrum: [+0.00]
 - Administratiekosten voor de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering [+ 0,00]
- + 0.00

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van [de landsbond/het ziekenfonds] per 31 december 20XX, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

BASIS VOOR HET OORDEEL ZONDER VOORBEHOUD

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België¹⁰. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de erkende bedrijfsrevisor voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van [de landsbond/het ziekenfonds] de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

¹⁰ In voorkomend geval kunnen de woorden "volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België" als volgt aangevuld worden: "Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau."

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van [de landsbond/het ziekenfonds] om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om [de landsbond/het ziekenfonds] te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag van de erkende bedrijfsrevisor waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van [de landsbond/het ziekenfonds], noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van [de landsbond/het ziekenfonds] ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. Wij voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te

leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van [de landsbond/het ziekenfonds];
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van [de landsbond/het ziekenfonds] om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons verslag van de erkende bedrijfsrevisor. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat [de landsbond/het ziekenfonds] haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUURSORGAAN

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en van de statuten van [de landsbond/het ziekenfonds].

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ERKENDE BEDRIJFSREVISOR

In het kader van ons mandaat, krachtens de bijkomende norm bij de ISA's en overeenkomstig de norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke verplichtingen na te gaan, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

VERMELDINGEN BETREFFENDE DE ONAFHANKELIJKHEID

Ons bedrijfsrevisorenkantoor¹¹ heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover [de landsbond/het ziekenfonds].

[Indien bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening werden verricht:]

- [De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.]

OF

- [Aangezien [de landsbond/het ziekenfonds] de honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen niet [correct] heeft vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, informeren wij u dat deze als volgt vermeld en/of uitgesplitst hadden moeten worden [referentie in de jaarrekening] [type opdracht] [bedragen].]

ANDERE VERMELDINGEN

Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften voor ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen.

¹¹ Indien hij deel uitmaakt van een netwerk, dient de erkende bedrijfsrevisor ook te verwijzen naar de onafhankelijkheid van het netwerk. In dat geval wordt de zin als volgt aangepast: *“Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover [de landsbond/het ziekenfonds].”*.

Vestigingsplaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

Bijlage 2a – Modelverslag met betrekking tot de financiële toestand van de ziekenfondsen en de landsbonden (art. 57 en art. 34 van de wet van 6 augustus 1990) (Aanvullende verzekering)

Verslag van de erkende bedrijfsrevisor aan de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen met betrekking tot de financiële toestand van de [NAAM VAN DE LANDSBOND] (Aanvullende verzekering)

In het kader van artikel 34 de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en krachtens artikel 57 van diezelfde wet, brengen wij u verslag uit over de financiële toestand van de [NAAM VAN DE LANDSBOND]. Dit verslag heeft betrekking op de informatie die jaarlijks door de Controledienst wordt gevraagd in aanvulling op de jaarrekening die wordt neergelegd bij de Nationale Bank van België en wordt voorgelegd aan de algemene vergadering van de mutualistische entiteit.

Beschrijving van het verloop van onze opdracht

[Beschrijf hier beknopt het verloop van de opdracht.]

Auditstrategie

[Geef een voorstelling van uw auditstrategie (gebaseerd op de interne controles en de interne audit (*control reliance*) of op een substantieve aanpak), met inbegrip, onder meer, van de wijze waarop u in uw controle hebt ingespeeld op de geïdentificeerde IT-risico's.]

Waarderings- en toerekeningsregels

[Met betrekking tot de samenvatting van de waarderings- en toerekeningsregels gebruikt door de gecontroleerde entiteit, die in de toelichting bij de jaarrekening wordt opgenomen, beschrijf, indien van toepassing, de wijzigingen hieromtrent die hebben plaatsgevonden ten opzichte van het voorgaand boekjaar en de cijfermatige impact op het resultaat van het boekjaar, en geef een

beschrijving van de vastgestelde discordanties bij de uitvoering van uw opdracht met de toepassing van de waarderings- en toerekeningsregels en een bemerking:

- indien niet alle rechtstreekse werkingskosten als dusdanig werden toegewezen aan de betreffende diensten van de aanvullende verzekering en aan de verplichte verzekering;
- indien om de 3 jaar voor de verdeling van de gemeenschappelijke werkingskosten geen analyse van de effectieve kosten werd uitgevoerd;
- indien de bestaande analyse zoals hiervoor vermeld niet meer geschikt is ingevolge belangrijke evoluties;
- Indien de resultaten van voornoemde analyse niet correct werden toegepast.]

Analyse van de balans per 31 december 20xx

[Geef, in voorkomend geval, een overzicht van de balansrekeningen waarvan de inventaris van het boekhoudsaldo ontbreekt of onvolledig is, geef een analyse van de balans met een verklaring en beoordeling bedoeld in paragraaf A13 van onderhavige norm, een bespreking van de wijze van aanwending van de fondsen van de aanvullende verzekering, en een beoordeling van de rechten en verbintenissen buiten balans inzake zekerheden mogelijkerwijs toegekend aan derden.]

Analyse van de resultatenrekeningen per 31 december 20xx

[Geef een analyse van de resultatenrekeningen (diensten en administratief centrum, administratiekosten) met een beknopte beoordeling zowel voor het resultaat van de diensten als voor het resultaat van het administratief centrum en het resultaat van de administratiekosten inzake de verplichte verzekering.]

Neerlegging van de jaarrekening bij de Nationale Bank van België

[Bevestig dat de jaarrekening van de Aanvullende Verzekering correct werd neergelegd bij de Nationale Bank van België op xx xxxx 20xx conform artikel 30bis van de wet van 6 augustus 1990 (neerlegging binnen een termijn van dertig dagen na de goedkeuring door de algemene vergadering)

en, zonder weglating, overeenstemt met de gecertificeerde jaarrekening. Bevestig ook de neerlegging van het verslag van de erkende bedrijfsrevisor samen met de gepubliceerde jaarrekening.]

Verslag van de raad van bestuur aan de algemene vergadering met betrekking tot de uitvoering van de samenwerkingsakkoorden Globale beoordeling

[Neem een vermelding op die aangeeft of de in dit verslag beschreven toestand exhaustief is en met uw onderzoek overeenstemt en, in voorkomend geval, welke de financiële risico's zijn die de gecontroleerde entiteit, naar uw oordeel, loopt, rekening houdende met de financiële of andere verbintenissen van deze laatste met derden waarmee samenwerkingsakkoorden bestaan.]

Globale beoordeling

[De globale beoordeling dient op zijn minst te bevatten:

- Een synthese van de opmerkingen gemaakt bij de analyse van de Aanvullende Verzekering met inbegrip van de punten die, in uw professionele oordeelsvorming, het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening en met een hoger risico op een afwijking van materieel belang (waarderings- en toerekeningsregels, inventaris van de balansrekeningen, analyse van de balans en de resultatenrekening, neerlegging van de jaarrekening en verslag van de raad van bestuur aan de algemene vergadering met betrekking tot de uitvoering van de samenwerkingsakkoorden).
- In voorkomend geval, een vermelding of herinnering van de wegens hun aard of gevolgen ernstige feiten die ter kennis van de Controledienst dienen te worden gebracht (overeenkomstig artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990).
- De vermelding of de jaarrekening, alsmede de toelichting en de informatie gevraagd door de Controledienst in aanvulling op voornoemde jaarrekening in overeenstemming is met de gegevens van de boekhouding en of zij de financiële toestand en de resultaten van het boekjaar getrouw weergeeft.
- Een globale beoordeling van de financiële toestand van de Aanvullende Verzekering. “De financiële toestand wordt beoordeeld aan de hand van de volgende ratio's: (er kan worden verwezen naar de resultaten van het boekjaar, naar de solvabiliteit in het algemeen en de solvabiliteitsmarges in het bijzonder, naar de liquiditeit of naar de wijze van aanwending van de fondsen die niet onder de regeling vallen)”. In voorkomend geval dient (dienen) te worden

opgenomen en eventueel toegelicht de vermelding(en) in de verslagen van de erkende bedrijfsrevisor die in het kader van de controle van de jaarrekening over de continuïteitskwestie moeten worden opgesteld.]

Aanbevelingen aan de effectieve leiding

[Voor zover onderstaande punten betrekking hebben op de interne beheersing, dient u er rekening mee te houden dat ISA 265 vereisten bevat met betrekking tot het meedelen van tekortkomingen in de interne beheersing aan de met governance belaste personen en het management en in het kader van de controle van de jaarrekening, verwerft de erkende bedrijfsrevisor een voor de controle relevant inzicht in de interne beheersing teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden passend zijn, maar niet met het doel een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de landsbond tot uitdrukking te brengen.]

Plaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

[Voeg als bijlage bij het verslag opgesteld overeenkomstig artikel 57 een kopie van het verslag van de erkende bedrijfsrevisor over de jaarrekening van de Aanvullende Verzekering en een kopie van de schema's AV.1 tot AV.4 en AV.12 van de jaarrekening van de Aanvullende Verzekering.]

Bijlage 2b – Modelverslag met betrekking tot de financiële toestand van de ziekenfondsen en de landsbonden (art. 57 en art. 34 van de wet van 6 augustus 1990) (Verplichte verzekering¹² – definitieve afsluiting)

Verslag van de erkende bedrijfsrevisor aan de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen met betrekking tot de financiële toestand van de [NAAM VAN DE LANDSBOND] (Verplichte verzekering)

In het kader van artikel 34 de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en krachtens artikel 57 van diezelfde wet, brengen wij u verslag uit over de financiële toestand van de [NAAM VAN DE LANDSBOND]. Dit verslag heeft betrekking op de informatie die jaarlijks door de Controledienst wordt gevraagd in aanvulling op de jaarrekening die wordt neergelegd bij de Nationale Bank van België en wordt voorgelegd aan de algemene vergadering van de verzekeringsinstelling.

Beschrijving van het verloop van onze opdracht

[Beschrijf hier beknopt het verloop van de opdracht.]

Auditstrategie

[Geef een voorstelling van uw auditstrategie (gebaseerd op de interne controles en de interne audit (*control reliance*) of op een substantieve aanpak), met inbegrip, onder meer, van de wijze waarop u in uw controle hebt ingespeeld op de geïdentificeerde IT-risico's.]

Waarderings- en toerekeningsregels

¹² Dit modelverslag moet aan de specifieke kenmerken van de RMOB's worden aangepast.

[Met betrekking tot de samenvatting van de waarderings- en toerekeningsregels gebruikt door de gecontroleerde entiteit, die in de toelichting bij de jaarrekening wordt opgenomen, beschrijf, indien van toepassing, de wijzigingen hieromtrent die hebben plaatsgevonden ten opzichte van het voorgaand boekjaar en de cijfermatige impact op het resultaat van het boekjaar, en geef een beschrijving van de vastgestelde discordanties bij de uitvoering van uw opdracht met de toepassing van de waarderings- en toerekeningsregels en een bemerking:

- indien niet alle rechtstreekse werkingskosten als dusdanig werden toegewezen aan de betreffende diensten van de aanvullende verzekering en aan de verplichte verzekering;
- indien om de 3 jaar voor de verdeling van de gemeenschappelijke werkingskosten geen analyse van de effectieve kosten werd uitgevoerd;
- Indien de bestaande analyse zoals hiervoor vermeld niet meer geschikt is ingevolge belangrijke evoluties;
- Indien de resultaten van voornoemde analyse niet correct werden toegepast.]

Analyse van de balans per 31 december 20xx

[Geef een analyse van de balans met een verklaring en beoordeling van de activa- en passivabestanden die meer bepaald gericht zijn op het verklaren van de significante ontwikkelingen ten opzichte van het voorgaande boekjaar, bedoeld in paragraaf A13 van onderhavige norm.]

[In geval van een RMOB, moet men in de onderstaande tabel desgevallend de lijst opgeven van de rekeningen, zowel in de activa als in de passiva van de balans van het onderzochte boekjaar, waarvan de inventaris van het boekhoudsaldo afwezig is of niet volledig en gedetailleerd is overeenkomstig de bepalingen van artikel 10, §§ 1 en 2, van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5, van de wet van 6 augustus 1990, alsook overeenkomstig de bepalingen van het referentiestelsel, en dit rekening houdend met de door de revisor weerhouden materialiteitsdrempel. Indien alle rekeningen op de balans volledig geïnventariseerd worden, zal de erkende bedrijfsrevisor dit ook in zijn verslag vermelden.

Activa (schema RMOB.1)

In het verslag worden de meest significante evoluties ten opzichte van het vorige boekjaar verklaard en beoordeeld.

Passiva (schema RMOB.2)

In het verslag worden de meest significante evoluties ten opzichte van het vorige boekjaar verklaard en beoordeeld.]

Analyse van de uitgaven en ontvangsten voor rekening van het RIZIV¹³

[Geef een analyse van de uitgaven en ontvangsten voor rekening van het RIZIV, zijnde voor de uitkeringen (algemene regeling en zelfstandigenregeling) en voor de geneeskundige verzorging.]

Analyse van de resultatenrekening per 31 december 20xx

[Geef een analyse van de resultatenrekening, geneeskundige verzorging en administratiekosten, met een beknopte beoordeling zowel voor het resultaat van de geneeskundige verzorging als voor het resultaat van de administratiekosten inzake de verplichte verzekering.]

Neerlegging van de jaarrekening bij de Nationale Bank van België

[Bevestig dat de jaarrekening van de Aanvullende Verzekering correct werd neergelegd bij de Nationale Bank van België op xx xxxx 20xx conform artikel 30bis van de wet van 6 augustus 1990 (neerlegging binnen een termijn van dertig dagen na de goedkeuring door de algemene vergadering) en, zonder weglating, overeenstemt met de gecertificeerde jaarrekening. Bevestig ook de neerlegging van het verslag van de erkende bedrijfsrevisor samen met de gepubliceerde jaarrekening.]

Globale beoordeling

[De globale beoordeling zal vermelden:

- Of de jaarrekening (schema's VP.1 tot VP.7, alsmede de toelichting en de informatie gevraagd door de Controledienst in aanvulling op de jaarrekening) overeenstemt met de gegevens van de boekhouding en een getrouw beeld geeft van de financiële toestand en de resultaten van het boekjaar.
- Of alle globale staten, overgemaakt aan het RIZIV en/of aan de Controledienst, in overeenstemming zijn met de boekhouding.

¹³ Deze sectie is niet van toepassing op de specifieke kenmerken van de RMOB's.

- De belangrijkste elementen die bij de analyse van de jaarrekening werden vastgesteld, met inbegrip van de punten die, in uw professionele oordeelsvorming, het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening en met een hoger risico op een afwijking van materieel belang]

[In geval van RMOB's, de globale beoordeling zal het volgende omvatten:

- *Een synthese van de opmerkingen gemaakt bij de analyse van de regionale verplichte verzekering, met inbegrip van de punten die, in uw professionele oordeelsvorming, het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening en met een hoger risico op een afwijking van materieel belang.*
- *Desgevallende wegens hun aard of gevolgen ernstige feiten, die overigens reeds eerder door de revisoren ter kennis zullen zijn gebracht van de Controledienst, overeenkomstig de bepalingen van artikel 57 van de wet van 6 augustus 1990.*
- *De vermelding of de jaarrekening in overeenstemming is met de gegevens van de boekhouding en of zij de financiële toestand en de resultaten van het boekjaar getrouw weergeeft].*

Aanbevelingen aan de effectieve leiding

[Voor zover onderstaande punten betrekking hebben op de interne beheersing, dient u er rekening mee te houden dat ISA 265 vereisten bevat met betrekking tot het meedelen van tekortkomingen in de interne beheersing aan de met governance belaste personen en het management en in het kader van de controle van de jaarrekening, verwerft de erkende bedrijfsrevisor een voor de controle relevant inzicht in de interne beheersing teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden passend zijn, maar niet met het doel een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de landsbond of van de RMOB tot uitdrukking te brengen.]

Plaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

[Voeg als bijlage bij het verslag overeenkomstig artikel 57 een kopie van het verslag van de erkende bedrijfsrevisor over de jaarrekening van de Verplichte Verzekering (definitieve afsluiting), alsook een kopie van de schema's VP.1 tot VP.7 van de jaarrekening van de Verplichte Verzekering.]

[In geval van RMOB's, voeg als bijlage een kopie van het verslag van de erkende bedrijfsrevisor over de jaarrekening van de regionale verplichte verzekering, die wordt voorgelegd aan de algemene vergadering of aan het beheerscomité van de entiteit en wordt neergelegd bij de Nationale Bank van België – Schema's RMOB.1 tot RMOB.4 van de jaarrekening van de regionale verplichte verzekering.]

Bijlage 3 – Modelverslag met betrekking tot de analytische rapportering van de administratiekosten in de verplichte verzekering

Ter attentie van < raad van bestuur van de landsbond >

Verslag van feitelijke bevindingen

Analytische rapportering van de administratiekosten in de verplichte verzekering

Inleiding

In het kader van de omzendbrief 19/03/D1 van 23 mei 2019 van de Controledienst voor de ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen (CDZ) betreffende de analytische rapportering van de administratiekosten in de verplichte verzekering, hebben wij de onderstaande met u overeengekomen werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de informatie opgenomen onder punten a, b, en c van het rapport in bijlage opgesteld door <naam van de instelling> (de “instelling”) voor het boekjaar eindigend op 31 december 20XX aangaande de structuur van de administratiekosten in de verplichte verzekering en de verrekeningen met de aanvullende verzekering (het “rapport”). De voormelde punten a, b en c betreffen respectievelijk:

- a) Het document “Gedetailleerde analytische staat van administratiekosten in de verplichte verzekering”;
- b) Een overzicht van de gehanteerde verdeelsleutels voor de verdeling van de administratiekosten over de vier volgende domeinen “gezondheidszorgen”, “uitkeringen”, “verzekeraarbaarheid” en “overige diensten”;
- c) Een overzicht van de gehanteerde verdeelsleutels voor de verdeling van de administratiekosten die gemeenschappelijk zijn met de aanvullende verzekering en met derden.

Overeengekomen specifieke werkzaamheden

Onze opdracht werd uitgevoerd in overeenstemming met de norm inzake de opdrachten van de erkende bedrijfsrevisoren bij de mutualistische entiteiten en met de Internationale Standaard inzake verwante diensten (*International Standard on Related Services (ISRS)*) van toepassing op opdrachten tot het uitvoeren van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie. De werkzaamheden werden uitsluitend uitgevoerd om voor u een hulpmiddel te vormen

bij het evalueren van de analytische rapportering van de administratiekosten in de verplichte verzekering, en zijn als volgt:

- Verificatie of het totaal van de kosten zoals opgenomen in het document “T2 – Administratiekosten” voor het boekjaar afgesloten op 31 december 20XX overeenstemt met het totaal van de kosten opgenomen in de analytische toewijzing verdeeld over de 4 domeinen “gezondheidszorgen”, “uitkeringen”, “verzekeraarbaarheid” en “overige diensten” van het rapport;
- Verificatie of de keuze van verdeelsleutels zoals beschreven in het rapport in overeenstemming is met opgelegde verdeelsleutels zoals gespecificeerd in de e-mail van CIN Finance van 30 november 2018 en werd goedgekeurd door de instanties van de landsbond waartoe de instelling behoort;
- Herberekening op de basis van de gekozen verdeelsleutels zoals beschreven in het rapport van de totale administratiekosten toegewezen aan de 4 domeinen “gezondheidszorgen”, “uitkeringen”, “verzekeraarbaarheid” en “overige diensten” en deze berekeningen vergelijken met het totaal van de kosten opgenomen in de analytische toewijzing per domein in het rapport.

Beschrijving van de bevindingen

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden zoals hierboven beschreven brengen wij u verslag uit van onze feitelijke bevindingen als volgt:

<xxx>

Overige aangelegenheid

Omdat de hierboven genoemde werkzaamheden noch een controle noch een beoordeling uitmaken in overeenstemming met de Internationale Controlestandaarden (*International Standards on Auditing, ISA's*) of Internationale Standaarden inzake Beoordelingsopdrachten (*International Standards on Review Engagements, ISRE*), drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over het rapport in bijlage opgesteld door de instelling voor het boekjaar eindigend op 31 december 20XX aangaande de structuur van de administratiekosten in de verplichte verzekering en de verrekeningen met de aanvullende verzekering.

Hadden wij bijkomende werkzaamheden uitgevoerd, dan wel een controle of een beoordeling uitgevoerd van de financiële overzichten in overeenstemming met de Internationale Controlestandaarden (*International Standards on Auditing, ISA's*) of Internationale Standaarden inzake Beoordelingsopdrachten (*International Standards on Review Engagements, ISRE*), dan zouden mogelijks andere aangelegenheden onder onze aandacht gekomen zijn waarover aan u verslag zou worden uitgebracht.

Beperkingen inzake gebruik en verspreiding voorliggende rapportering

Voorliggende rapportering kadert in de medewerkingsopdracht van de erkende bedrijfsrevisoren aan het prudentieel toezicht van de CDZ, is gericht aan <de raad van bestuur van de landsbond> en mag voor geen andere doeleinden worden gebruikt. Een kopie van deze rapportering wordt overgemaakt aan de CDZ. Wij wijzen erop dat deze rapportering niet (geheel of gedeeltelijk) aan derden mag worden verspreid zonder onze uitdrukkelijke voorafgaande toestemming.

Plaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

Bijlage 4 – Modelverslag van de erkende bedrijfsrevisor aan de CDZ met betrekking tot de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering

Verslag van bevindingen van de erkende bedrijfsrevisor aan de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen opgesteld overeenkomstig de bepalingen van de e-mails van de Voorzitter van de Raad van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen van 21 mei 2012 en 12 oktober 2012 met betrekking tot de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, die door de landsbond/het ziekenfonds (NAAM) opgesteld werd in toepassing van artikel 75, eerste lid van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

Inleiding

Met een schrijven van 16 december 2011 heeft de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen (hierna CDZ of Controledienst) alle mutualistische entiteiten ingelicht dat de beschrijving van de toerekeningsmethode van hun gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, in toepassing van artikel 75, eerste lid van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, aan de CDZ diende overgemaakt te worden tegen uiterlijk 30 april 2012. Het voornoemde artikel bepaalt immers dat de andere kosten dan de technische kosten, inzonderheid de personeelskosten, de kosten inzake infrastructuur en uitrusting en de overige bedrijfskosten, worden toegerekend, enerzijds aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen en anderzijds aan de verschillende diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, op grond van een analyse van de effectieve kosten die betrekking hebben op de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, en op elkeen van de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering.

Opdracht

In de e-mails van de Voorzitter van de Raad van de Controledienst van 21 mei 2012 en 12 oktober 2012 met betrekking tot de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten,

enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, werd ons gevraagd om de beschrijving van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten kritisch te analyseren en onze bevindingen mee te delen aan de CDZ.

De verantwoordelijkheid voor het opstellen van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, in toepassing van artikel 75, eerste lid van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, berust bij de effectieve leiding van de vernoemde entiteiten.

Uitgevoerde werkzaamheden

In het kader van de beoordeling van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, hebben wij, overeenkomstig de bepalingen van de e-mails van de Voorzitter van de Raad van de Controledienst van 21 mei 2012 en 12 oktober 2012, volgende procedures uitgevoerd:

- analyse van de door de effectieve leiding opgestelde toerekeningsmethode in het licht van de kennis verworven in het kader van de controle van de jaarrekening;
- actualisering van onze kennis van de mutualistische entiteiten en hun omgeving;
- actualisering van onze kennis van de openbare controleregeling
- Analyse van de beschikbare documentatie ter ondersteuning van de door de effectieve leiding opgestelde toerekeningsmethode;
- het inwinnen en evalueren van inlichtingen bij de effectieve leiding die betrekking hebben op de opgestelde toerekeningsmethode;
- het inwinnen en evalueren van inlichtingen bij het hoofd van de Interne Audit die betrekking hebben op de opgestelde toerekeningsmethode; en
- het inwinnen en evalueren van inlichtingen bij de effectieve leiding van de manier waarop zij te werk is gegaan en bij het opstellen van haar verslag aan de CDZ.

Beperkingen in de uitvoering van de opdracht

Bij de kritische analyse van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, hebben wij ons in belangrijke mate gesteund op de beschrijving van de toerekeningsmethode die door de personen belast met de effectieve leiding aan de CDZ werd overgemaakt, aangevuld met onderliggende documentatie en elementen waarvan wij kennis hebben in het kader van de controle van de jaarrekening.

De kritische analyse van de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten waarbij de erkende bedrijfsrevisoren zich steunen op de kennis van de vernoemde entiteiten, hun specifieke kenmerken en de analyse van de beschrijving van de toerekeningsmethode opgesteld door de effectieve leiding is geen beoordelingsopdracht waaraan enige zekerheid kan worden ontleend omtrent de daadwerkelijke en correcte toepassing van deze toerekeningsmethode op de gemeenschappelijke werkingskosten van de verplichte verzekering en de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering.

Bevindingen

Wij bevestigen de toerekeningsmethode van de gemeenschappelijke werkingskosten, enerzijds aan de verplichte verzekering en anderzijds aan de diensten of groepen van diensten van de aanvullende verzekering, kritisch te hebben geanalyseerd die door de landsbond/het ziekenfonds (NAAM) opgesteld werd in toepassing van artikel 75, eerste lid van het koninklijk besluit van 21 oktober 2002 tot uitvoering van artikel 29, §§ 1 en 5, van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. Wij hebben ons voor onze analyse gesteund op de werkzaamheden zoals hiervoor vermeld.

Onze bevindingen, rekening houdend met de hoger vermelde beperkingen in de uitvoering van de opdracht, zijn:

- xxxx
- xxxx

De bevindingen gelden niet zonder meer na de datum waarop wij de analyses hebben uitgevoerd en hebben enkel betrekking op de toerekeningsmethode zoals beschreven in het document dat door de effectieve leiding aan de CDZ werd bezorgd.

Beperkingen inzake gebruik en verspreiding voorliggende rapportering

Voorliggende rapportering kadert in de medewerkingsopdracht van de erkende revisoren aan het prudentieel toezicht van de CDZ en mag voor geen andere doeleinden worden gebruikt. Een kopie van deze rapportering wordt overgemaakt aan de effectieve leiding. Wij wijzen erop dat deze rapportering niet (geheel of gedeeltelijk) aan derden mag worden verspreid zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

Plaats, datum en handtekening
Bedrijfsrevisorenkantoor XYZ
Vertegenwoordigd door
Naam
Erkende bedrijfsrevisor

Bijlage 5 – Model van opdrachtbrief op te stellen in het kader van de controle van de jaarrekening van een mutualiteit / een landsbond / een RMOB

Geachte mevrouw, Geachte heer,

De algemene vergadering van [naam van de mutualistische entiteit] heeft ons op ___ als erkende bedrijfsrevisor (“bedrijfsrevisor” overeenkomstig de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen) van de [mutualistische entiteit] benoemd voor de drie opeenvolgende boekjaren afgesloten op _____, _____ en _____.

Deze opdrachtbrief beoogt het vaststellen van de modaliteiten voor de uitoefening van het mandaat van erkend bedrijfsrevisor zowel voor de Aanvullende Verzekering of “AV”, als voor de Verplichte Verzekering of “VP”, dat wij, [XX] (“[XX]”), zullen uitoefenen bij de [mutualistische entiteit] [XX] (“[XX]”).

Deze opdrachtbrief is opgesteld in overeenstemming met het bijzonder bestek “[XX]”.

Deze opdrachtbrief vormt, samen met de algemene voorwaarden (versie van [XX]) en het hierboven vermeld bijzonder bestek, de volledige overeenkomst tussen ons en [XX] met betrekking tot deze opdracht (de “Overeenkomst”). In geval van afwijking tussen deze opdrachtbrief, de Algemene Voorwaarden en het bijzonder bestek, zal laatstgenoemde voorrang hebben.

Doelstellingen en reikwijdte van de opdracht

U hebt ons gevraagd over te gaan tot de controle van de jaarrekening van de AV en/of VP van de [mutualistische entiteit] [XX]. Hierbij hebben wij het genoegen u te bevestigen dat wij de opdracht aanvaarden en de inhoud en de voorwaarden hiervan te verduidelijken. Onze controle wordt uitgevoerd met als doel een oordeel te geven over het getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de [mutualistische entiteit].

De doelstelling van onze controle is het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een verslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een

controle die overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

De algemene voorwaarden worden vastgelegd in het algemene contractueel kader voor prestaties, opgenomen in bijlage/gepubliceerd op onze website op volgend adres [webpagina], dat een nadere omschrijving van de contractuele relatie in het kader van onze huidige opdracht geeft. Volgens de definitie opgenomen in artikel [XX] van de algemene voorwaarden is onderhavige opdracht een Certificeringsopdracht.

Verantwoordelijkheden van de erkende bedrijfsrevisor

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening van de AV en/of VP tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij zullen de controle uitvoeren volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen.

Wij voeren onze controle uit met inachtneming van het wettelijk, reglementair en normatief kader van toepassing op de controle van de jaarrekening in België, wij passen professionele oordeelsvorming toe en wij handhaven een professioneel-kritische instelling gedurende de controle.

In het kader van onze opdracht moeten wij ook de bepalingen van de door de Controledienst van ziekenfondsen (CDZ) uitgevaardigde omzendbrieven naleven.

Onder verwijzing naar voormelde wet van 6 augustus 1990 dienen wij ook de CDZ onmiddellijk op de hoogte te brengen van de leemten, onregelmatigheden en overtredingen die wij hebben vastgesteld.

[Bij het vaststellen van ons werkprogramma zullen wij beoordelen of het noodzakelijk is om contact op te nemen met uw interne auditors om ervoor te zorgen dat de wederzijdse werkzaamheden gecoördineerd worden en om, overeenkomstig de ISA's, te bepalen in welke mate wij kunnen steunen op de werkzaamheden van de interne auditors in het kader van onze controle.]

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het opstellen van de jaarrekening, die een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële positie en de resultaten van de [mutualitische entiteit] overeenkomstig het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor [mutualitische entiteiten], valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan van de [mutualitische entiteit].

Deze verantwoordelijkheid betreft zowel de AV van [XX] als de VP. Wat meer in het bijzonder de VP betreft, heeft deze verantwoordelijkheid niet alleen betrekking op de verrichtingen, meer bepaald de “consolidatieverrichtingen” bij [XX], maar ook op de verrichtingen binnen de aangesloten ziekenfondsen.

In ons verslag wordt verklaard dat het bestuursorgaan van de [mutualitische entiteit] verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel voor [mutualitische entiteiten]. Deze verantwoordelijkheid omvat met name:

1. het opzetten, het implementeren en het behouden van de interne controlemaatregelen die relevant zijn voor het opstellen van de jaarrekening zodat die geen afwijkingen van materieel belang bevat, ingevolge fraude of het maken van fouten;
2. de selectie en de toepassing van juiste grondslagen voor de financiële verslaggeving;
3. het maken van schattingen die juist zijn in de gegeven omstandigheden;
4. het inschatten van de mogelijkheid van de [mutualitische entiteit] om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de [mutualitische entiteit] te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen;
5. het feit dat u ons alle inlichtingen ter beschikking stelt waarvan het bestuursorgaan kennis heeft en die betrekking hebben op het opstellen van de jaarrekening, zoals de boekhouding, de daarmee verband houdende documentatie, inclusief de notulen van de raden van bestuur, en de algemene vergaderingen van aandeelhouders, evenals alle informatie en elementen die we noodzakelijk achten voor de uitvoering van ons mandaat;
6. het feit dat u ons alle bijkomende inlichtingen verschaft die wij zouden kunnen vragen aan het bestuursorgaan noodzakelijk voor de controle; en
7. het feit dat u ons vrije toegang verschaft tot de personen binnen de entiteit waarvan wij menen dat het noodzakelijk is om controle-informatie te verkrijgen.

De hoofdverantwoordelijkheid tot voorkoming en opsporing van fraude en fouten komt toe aan het management van de [mutualistische entiteit]. Wij zijn noch belast met noch verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude. Bijgevolg zijn onze controlewerkzaamheden niet specifiek opgezet met het oog op de opsporing van fraude of fouten.

Wanneer wij een afwijking als gevolg van fraude of een vermoeden van fraude of als gevolg van fouten vaststellen, zullen wij onze informatie meedelen aan het management of aan het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, aan de administratieve overheden en de toezichthouders overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen.

Het management heeft de verantwoordelijkheid om ons te bevestigen dat volgens hem de niet-gecorrigeerde fouten, zowel afzonderlijk als gezamenlijk, geen van materieel belang zijnde impact hebben op de jaarrekening als geheel. Een lijst van niet-gecorrigeerde fouten zal gehecht worden aan de bevestigingsbrief.

De jaarrekening, met inbegrip van de toelichting, dient te worden opgesteld door de [mutualistische entiteit] en ons te worden overgemaakt binnen de wettelijke termijnen. Indien het bestuursorgaan nalaat de jaarrekening aan de erkende bedrijfsrevisor te overhandigen één maand vóór de algemene vergadering (art. 3:74 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen), zal de erkende bedrijfsrevisor overwegen of hij in staat zal zijn om de termijnen voor de terbeschikkingstelling van zijn verslag na te leven. Indien wij daaraan niet kunnen voldoen, dienen wij, overeenkomstig artikel 3:74, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, een verslag van niet-bevinding uit te brengen.

Het bestuursorgaan is tevens verantwoordelijk voor het naleven van de wettelijke en reglementaire bepalingen, met inbegrip van deze die erin voorzien dat ons, minstens elk semester, de financiële informatie gepresenteerd onder de vorm van een balans en een resultatenrekening voorgelegd wordt en dat wij ten minste vijftien dagen vóór elke algemene vergadering schriftelijk op de hoogte gebracht worden en hierop worden uitgenodigd.

Overeenkomstig de ISA's zullen wij inlichtingen inwinnen bij het bestuursorgaan of andere verantwoordelijke personen over het getrouw beeld en de volledigheid van de inhoud van de jaarrekening, alsook over de doeltreffendheid van het interne beheersingssysteem.

De verklaringen die een belangrijke impact hebben op de jaarrekening moeten schriftelijk aan ons bevestigd worden (hierna "bevestigingsbrief"). Samen met de resultaten van onze controles en de antwoorden op onze vragen, omvat de bevestigingsbrief bewijskrachtig materiaal waarop wij zullen steunen bij de beoordeling van de jaarrekening.

Verder is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, in het bijzonder met betrekking tot het voeren van de boekhouding.

Verslag van de erkende bedrijfsrevisor over de controle van de jaarrekening

Wij brengen verslag uit krachtens artikelen 34 tot 36 van de voornoemde wet van 6 augustus 1990 en overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's) en de in België van toepassing zijnde ISA's.

Nadat wij ons verslag over de jaarrekening voor een bepaald jaar hebben uitgebracht, blijven wij verantwoordelijk tot na de jaarlijkse algemene vergadering waarop de goedkeuring van deze jaarrekening wordt voorgelegd. Wij verwachten wel dat u ons op de hoogte houdt van belangrijke gebeurtenissen die een effect op de jaarrekening kunnen hebben en die zich voordoen in de tijdsperiode tussen de datum van ons verslag en de algemene vergadering.

Verslag aan derden

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen zullen wij ten minste jaarlijks aan de Controledienst voor de ziekenfondsen (CDZ) verslag moeten uitbrengen over de financiële toestand van de AV van [XX] en van de VP (definitieve afsluiting).

Honoraria

Onze honoraria voor de controle van de jaarrekening van de AV en/of VP zijn vastgelegd als een vast bedrag goedgekeurd door de algemene vergadering van [datum]. Dit bedrag, exclusief kosten en BTW, zal _____ EUR bedragen voor elk jaar van ons huidig mandaat, en is jaarlijks indexeerbaar.

[Andere relevante informatie]

Bevestiging en aanvaarding

Na akkoord zal deze brief van kracht blijven voor de duurtijd van ons mandaat. Wij zouden het op prijs stellen indien u ons bevestigt dat u met de voorwaarden van onze opdracht van controle van de jaarrekening van de AV en/of VP, met inbegrip van ons respectieve verantwoordelijkheden, akkoord gaat door een ondertekend exemplaar van de hierbij gevoegde brief terug te bezorgen.

Met de meeste hoogachting,

_____, Erkende Bedrijfsrevisoren

Vertegenwoordigd door: _____

Vennoot: _____

Voor akkoord, _____

[Mutualitische entiteit] _____

Vertegenwoordigd door: _____

Datum: _____